

Prosjektbeskrivelse:

Løft for friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse med etablering av stillinger som koordinator i kommunene

Finnmark Friluftsråd inviterer våre 18 medlemskommuner med på en felles drøfting om det skal gjennomføres et 3-årig prosjekt slik det beskrives i prosjektbeskrivelsen.

1. Bakgrunn

- Vi husker MIK-reformen der staten ønsket en tung satsing med miljøvern i kommunene, der det ble opprettet stillinger som miljøvernrådgivere i samarbeid med de kommuner som deltok i prosjektet.
- Litt av den samme tankegang legges til grunn for en større felles satsing for friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse i Finnmark, der samarbeid og etablering av prosjektstillinger inngår.
- At Finnmark skårer lavt på nasjonale undersøkelser når det gjelder folkehelse gjør det nødvendig med en stor felles satsing for å snu denne utviklingen.
- I arbeidet med å oppnå god fysisk og psykisk helse for alle, er det naturlig at friluftsliv, fysisk aktivitet og naturopplevelser inngår.
- Dette gjelder også i arbeidet med å oppnå tilhørighet, identitet og bolyst, der målet er å oppnå tilflytting og begrense fraflyttingen.
- Også reiselivet vil tjene på en forsterket satsing på friluftsliv, fysisk aktivitet og naturopplevelser.
- Erfaringene fra 2016 da Finnmark Friluftsråd ble etablert, viser at flere kommuner sliter med manglende tid og ressurser til å følge opp arbeidet med friluftsliv, fysisk aktivitet og naturopplevelser. Det å ha ansatte til å følge opp arbeidsområdet er en utfordring i de fleste kommuner. Å kunne styrke kommunene på dette området vil være nyttig for å kunne oppnå resultater til beste for innbyggerne og kommunene.

2. Hovedmål

Prosjektet gjennomføres med utgangspunkt i følgende langsiktige målsetting:

«God helse, solid livskvalitet, trivsel og tilhørighet for folk i Finnmark»

3. Tiltak – Veien dit

Prosjektet staker ut følgende kurs som vår vei for å oppnå hovedmålet:

- Kommunal prioritering av friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse, med etablering av 3-årige prosjektstillinger.
- Dette skal være «resultatjegere» forankret i kun en kommune, eventuelt at prosjektkoordinatorene er stillinger der nabokommuner samarbeider.

4. Arbeidsoppgaver

For å lykkes med å oppnå resultater som kommer innbyggerne og kommune til nytte, i samsvar med prosjektets målsetting, er dette foreslått som de mest sentrale arbeidsoppgavene for prosjektkoordinatorene:

- Etablere og koordinere tverrfaglige arbeidsgrupper i kommunene, med utarbeidelse av handlingsprogram.
- Inngå i et felles nettverk sammen med de øvrige prosjektkoordinatorene, og samarbeide med Finnmark Friluftsråd om planlegging og gjennomføring av felles årlig handlingsprogram for Finnmark der særlig disse oppgavene kan være sentrale:
 - o Perletur i tett kontakt med frivillige vil være en sentral arbeidsoppgavene
 - o Friluftsliv som ferie- og fritidsaktivitet for barn og ungdom
 - o Tilrettelegging for personer med særskilte behov
 - o Læring i friluft med mer og bedre utetid for skoler, SFO og barnehager
 - o Strandrydding og tiltak mot marin forsøpling
 - o Friluftslivets uke/Friluftslivets år
- Følge opp arbeidet med etablering av anlegg og tilrettelegginger for friluftsliv, herunder sørge for at det jevnlig søkes spillemidler og andre tilskudd, dette for å oppnå mer aktivitet og få flere ut på tur.
- Å kunne etablere prosjektet i 2025 som en del av Friluftslivets år vil være positivt.

5. Styringsgruppe

- Det foreslås en styringsgruppe som består av kommunedirektørene eller den de oppnevner.
- Muligens vil det være naturlig at Finnmark Fylkeskommune (og andre) inviteres med i styringsgruppa.
- Den daglige oppfølging gjøres av Finnmark Friluftsråd, prosjektkoordinatorene og de som i dag er kommunenes administrative kontaktpersoner til friluftsrådet.

6. Organisering - Kommuneinndeling

Målet er at hver kommune skal ha kompetanse, tid og ressurser til å følge opp arbeidet med friluftsliv, folkehelse og fysisk aktivitet på en tilfredsstillende måte, i samsvar med målsetting og arbeidsoppgaver som beskrevet. Vi tenker oss stillinger med solid forankring i kommunene.

Skal hver kommune ha sin egen «rådgiver for friluftsliv, folkehelse og fysisk aktivitet», eller kan det være naturlig (og nødvendig) at noen av kommunene inngår samarbeid om en slik felles stilling?

Kanskje dette kan være en modell å strekke seg etter:

1. Alta
2. Berlevåg og Båtsfjord
3. Gamvik og Lebesby
4. Hammerfest
5. Loppa og Hasvik
6. Karasjok og Kautokeino
7. Porsanger (eller som punkt 8)
8. Måsøy og Nordkapp, evt. med Porsanger i tillegg
9. Nesseby og Tana
10. Sør-Varanger
11. Vadsø og Vardø

7. Arbeidsgiveransvar og oppfølging av prosjektkoordinatorene

Om Finnmark Friluftsråd v/ daglig leder skal utføre arbeidsgiveransvaret, og være prosjektkoordinatorenes nærmeste overordnede må avklares. Alternativet er at dette utføres av vertskommune for hver enkelt stilling. Felles utlysning med ansettelse, avlønning etc. vil være naturlig. Arbeids- og ansvarsfordelingen mellom Finnmark Friluftsråd og kommunene må avklares. Dette både for å at prosjektet skal oppnå de resultater som er målet og at prosjektkoordinatorene blir fulgt opp på best mulig måte.

8. Økonomi og finansiering

Vil det være mulig å finansiere en slik stor felles satsing for friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse i Finnmark? Kommunene og Finnmark Friluftsråd vil være avhengig av tilskudd og samarbeidspartnere for å lykkes med prosjektet. Det å etablere et spleiselag med mange bidragsytere vil muligens være «nøkkelen til suksess».

De årlige kostnader for hver prosjektkoordinator vil det være et årlig behov på cirka kr 750 000,- til lønn inkl. sosiale kostnader, kjøring, mobil etc.

Et spleiselag som antydnet, kan muligens bestå av:

- Kommunene
- Finnmark Fylkeskommune
- Sametinget
- Statsforvalteren for Troms og Finnmark
- FeFo
- Stiftelsen Dam
- Samfunnsløftet
- SNN-stiftelsen
- Gjensidigestiftelsen
- Olav Thon-stiftelsen
- Nordenfjeldske Bykreditts Stiftelse
- Handelens Miljøfond
- Andre

9. Prosjektperiode

Det foreslås gjennomføring som et 3-årig prosjekt for perioden 01.01.25-31.12.27.
Forslag til framdriftsplan:

2024:

- 1. juli: Kommunal saksbehandling med avklaring av egenandel
- 1. sept.: Utlysning med forbehold om endelig godkjenning og finansiering
- 1. okt.: Avklaring finansiering og samarbeidspartnere

2025:

- 1. jan.: Oppstart

Hugo Tingvoll
Daglig leder

12.04.2024